

BUDGETFORLIG 2024

Fredericia i centrum

INDHOLDP

Indledning	4
Realisering af Vision 2033	6
Etablering af enhed til realisering af fyrtårnsprojekter.....	6
Grøn i verdensklasse	6
En fortsat attraktiv erhvervskommune	6
Unikke oplevelser hver dag.....	7
En indbydende midtby med et aktivt handelsliv	8
Kulturkaserne	8
Børnefamiliernes førstevalg.....	8
Nedsættelse af § 17, stk. 4-udvalg til fremtidens folkeskole	10
Styrkelse af indsætter målrettet børn og unges trivsel	10
Stendalen – ledelse og rammer	11
Ændring i uddannelsesgrad fra 70/30 til 60/40	11
Renovering af daginstitutioner.....	11
Fredericia er mere end visionen	12
Senior, social og sundhed.....	12
Velfærdsteknologi og automatisering	13
Tilgængelighedspuljen	14
Nedbringelse af sagsbehandlingstider på byggesager	14
Fælles retningslinjer for byrådets seminarer, møder m.v.	14
Fejring af julen	15
Håndbold	15
Investeringer som forberedelse til fremtidens velfærd.....	15
Beskæftigelsesområdet	15
Udvikling af helhedsplan på det specialiserede voksenområde.....	16
Analyse af struktur og ledelse på dagtilbud og skoleområdet.....	16
Finansiering	16
Jordsalg til erhverv og boliger samt salg af ejendomme.....	16
Selskabsgørelse af affaldsområdet.....	17
Selskabsskatter.....	17

Økonomistyring.....	17
Budgetsikkerhed m.v.....	17
Princip for samarbejdsaftaler	18

INDLEDNING

Arbejdet med budgettet for 2024-2027 har været udfordrende. Det er med blandede følelser, vi som forligspartier er gået ind i budgetprocessen, og vi har undervejs truffet nogle svære beslutninger og foretaget hårde prioriteringer.

Vi står som kommune overfor en udfordrende virkelighed – ikke blot i Fredericia, men i hele Danmark. De økonomiske rammer, regeringen har sat for kommunerne, udfordrer og sætter os i en svær situation. Vi ønsker at gøre meget mere for borgerne i kommunen, men rammerne er snævre og skal overholdes, ellers risikerer vi at komme yderligere under pres på grund af økonomiske sanktioner fra staten. Det kræver, at vi prioriterer vores indsatser nøje, så Fredericia Kommune også i fremtiden er et godt sted at bo, arbejde og leve.

Rekruttering og fastholdelse er en udfordring for alle landets kommuner og udgør en stor usikkerhedsfaktor for vores velfærd – nu og i årene frem. Det er vigtigt for forligspartierne, at medarbejderne oplever mest mulig tryghed, og at de medarbejdere, som rammes af nedskæringerne, kan bruge deres kræfter andre steder i organisationen, hvor der mangler hænder og hoveder. Forligspartierne har samtidig valgt at bruge dette års budget til at igangsætte langsigtede forandringer for at sikre opgavevaretagelsen fremover.

Det specialiserede børne- og voksenområde er særligt udfordret i disse år. Antallet af børn og unge, men også voksne, med særlige behov er steget eksplosivt, og ikke meget tyder på, at kurven knækker i løbet af de næste år. Dette ser vi på med stor bekymring. Ikke kun fordi det lægger pres på budgetterne, men også fordi der bag tallene er en række menneskelige skæbner. Vi vil være nysgerrige på, hvad der ligger bag denne udvikling.

I Fredericia Kommunes Vision 2033 skriver vi, at vi vil være "Grøn i verdensklasse", en by med "Unikke oplevelser hver dag" og "Børnefamiliernes førstevalg". Det arbejder vi frem imod med et svært, men ansvarligt, budget for 2024.

Det er lykkedes forligspartierne at lægge et ansvarligt budget inden for de givne rammer. Et budget, der på trods af store besparelser er med til at sætte retningen for en fortsat god udvikling og drift af vores fælles kommune. Vi har fundet besparelser, der gør det muligt at afsætte 50 mio. kr. ekstra til familie- og børneområdet, 10,4 mio. kr. til socialområdet og 1,2 mio. kr. til styrkelse af PPR. Med budgettet sikrer vi også, at økonomien på senior-, skole- og dagtilbudsområdet tilpasses den demografiske udvikling. Herudover er der fundet midler til at finansiere en række kendte udfordringer, såsom tilbagebetaling af dagtilbudstakster, velfærdsbidraget, og stigende priser på kollektiv trafik og affaldsområdet er også løst. Det er et budget, som ved hjælp af solid styring skal gøre det muligt fremadrettet at overholde servicerammen og på sigt også tager ansvar for at øge kommunens kassebeholdning.

Budgettet er lagt med udgangspunkt i besparelseskataloget, bortset fra de nedenfor nævnte undtagelser.

Forliget er indgået under forudsætning om, at kommunerne samlet overholder den udmeldte serviceramme.

Forligspartierne fremlægger herved et ansvarligt og ambitiøst budgetforlig til gavn for Fredericia til byrådets 2. behandling den 9. oktober 2023.

REALISERING AF VISION 2033

Det er som beskrevet i indledningen lykkedes forligspartierne at finde besparelser, så de kendte udfordringer kan adresseres. Derudover har parterne prioriteret et råderum, som muliggør en opstart på realiseringen af byrådets Vision 2033. Vi har derfor afsat ressourcer til visionens tre områder. Midlerne skal udmøntes af forligspartierne på baggrund af oplæg fra forvaltningen gennem de relevante fagudvalg i det kommende år.

Etablering af enhed til realisering af fyrtårnsprojekter

For at udvikle de tre fyrtårnsprojekter i Vision 2033 – Kulturkasernen, Campus og Formidlingscenteret – etableres en administrativ enhed, som skal arbejde med at udvikle projekterne og på tværs af dem stå for projektledelse, fundraising, koordinering med eksterne rådgivere, økonomi samt samarbejde med relevante medarbejdere i de tilknyttede fagområder.

Fra 2024 afsættes der hertil 2,500 mio. kr. om året (service) under Økonomi- og Erhvervsudvalget. Herudover indtænkes den budgetterede fundraiser i gruppen fra 2025.

I samme forbindelse omprioriteres 0,500 mio. kr. (anlæg) i 2024 til sammenbinding af Fredericia Vold og Formidlingscenteret fra den allerede afsatte anlægspulje til Udvikling af Fredericias Voldanlæg. Midlerne afsættes under Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Grøn i verdensklasse

Fredericia er på vej til at blive en central aktør i den grønne omstilling. Produktionen af grønne brændsler i Fredericia skal bidrage til at mindske transportens klimapåvirkning. Ved eksport af grønne brændstoffer til resten af landet er Fredericia Kommune med til at begrænse CO₂-udledningen – også udenfor kommunegrænsen. Ambitionen er, at det skal være i et omfang, der er langt større end Fredericias eget klimaaftryk.

Vi vil sikre rammerne, så grønne energieventyr kan udfolde sig i Fredericia – Danmarks centrum.

For hos os skal det grønne være i centrum. Vi skal være visionære og udvise lederskab. Og det er uanset, om det gælder natur i bymidten, vandtilstanden i Lillebælt, affaldssortering, grønne energiformer, iværksætteri eller biodiversitet.

Derfor afsætter forligskredsen årligt 4,0 mio. kr. (service) til arbejdet med grøn omstilling. Midlerne udmøntes af forligspartierne på baggrund af oplæg fra forvaltningen gennem de relevante fagudvalg. Midlerne afsættes i en pulje under Økonomi- og Erhvervsudvalget i årene 2024 til 2027.

En fortsat attraktiv erhvervskommune

Det er vigtigt, at Fredericia fortsat er en attraktiv erhvervskommune med plads til vækst og udvikling. Forligspartierne har derfor afsat midler til køb af ny erhvervsjord samt midler til at understøtte den grønne omstilling. Derudover arbejder man videre med den i sidste års

budget fastsatte udfasning af dækningsafgiften for at sikre bedre rammevilkår for virksomhederne i Fredericia, og der investeres massivt i infrastruktur DanmarkC. Desuden er det vigtigt for forligspartierne, at dialogen med virksomhederne intensiveres.

Unikke oplevelser hver dag

I Fredericia har vi en vision om, at der skal være nye oplevelser 365 dage om året. Både for byens borgere, der hver dag bruger lokalmiljøet, og for de turister og gæster, der besøger byen.

På den baggrund har forligspartierne ønsket at følgende forslag fra besparelseskataloget udgår:

- Forligspartierne er enige om at bevare Museumsgaarden Kringsminde, og at Kultur- og Idrætsudvalget får til opgave at afsøge nye måder at organisere og finansiere renoveringen af gården på. Herunder skal Kringsminde lægges ud i en selvejende konstruktion. På denne måde ønsker forligspartierne at sikre, at Kringsminde fortsat kan bære vidnesbyrd om Fredericias mangfoldige historie. *Der afsættes desuden 0,320 mio. kr. årligt fra 2024 og frem (service) under Kultur- og Idrætsudvalget til at sikre driften af Kringsminde.*
- Forligspartierne er enige om, at Fredericia har fortjent en fejring af kultur- og idrætslivet, og der er enighed om, at denne årlige fejring omdannes til også at omfatte frivillighedsområdet generelt, så lokale ildsjæle i bred forstand kan fejres. Fejringen arrangeres i et samarbejde mellem Kultur- og Idrætsudvalget og Senior- og Socialudvalget. *Der afsættes 0,150 mio. kr. årligt fra 2024 og frem (service) under Økonomi- og Erhvervsudvalget til denne begivenhed.*
- Forligspartierne er enige om, at Art Festival med sin udbredelse i hele det fredericianske byrum er med til at understøtte visionens pejlemærke om unikke oplevelser hver dag. Art Festivalen kan bruges som et redskab til at skabe liv, mødesteder og sammenhænge. Der arbejdes på over en årrække at gøre Art Festivalen økonomisk uafhængig af kommunalt tilskud.

Derudover afsætter forligskredsen årligt 2,0 mio. kr. til arbejdet med at skabe unikke oplevelser hver dag. Forligspartierne er enige om, at den kommende politik for kultur, idræt og oplevelser skal tænkes sammen med udmøntningen af dette. Midlerne udmøntes af forligspartierne på baggrund af oplæg fra forvaltningen gennem de relevante fagudvalg. Midlerne afsættes i en pulje under Økonomi- og Erhvervsudvalget i perioden 2024 til 2027.

Herudover prioriteres følgende:

- De fleste af brugerne af Det Bruunske Pakhus kan genhuses godt i andre kommunale lokaler. Forligspartierne er dog enige om at have et særligt fokus på Teater Malstrøm,

som har brug for et lokale med en scene. Frem mod lukning af Det Bruunske Pakhus vil der derfor i dialog med teatret blive undersøgt muligheder for nye lokaler.

Forslaget i besparelseskataloget (5.08) er dermed bibeholdt med denne bemærkning, dog først med effekt fra 2025.

En indbydende midtby med et aktivt handelsliv

Fredericia skal være indbydende for borgere og gæster. Derfor har forligspartierne afsat midler til målrettet forskønnelse af veje, pladser og stræder samt inventar, hvor der også er mulighed for at vurdere på behovet ud fra aktiviteter og menneskemængde, ligesom parkeringsstrategien også vil have fokus i midtbystrategien. Det skal sikre en mere bæredygtig og ressourceeffektiv tilgang og holde vores bymidte indbydende. Træerne er en vigtig del af voldenes og byens skønhed. Derfor prioriteres træer i bymidten også fremover. Arbejdet sker i et samarbejde med Fredericia Shopping.

Den afsatte pulje til midtbystrategi var planlagt til at udløbe efter 2025. Forligspartierne ønsker at prioritere arbejdet og permanentgør puljen på 1,0 mio. kr. fra 2026 og øger puljen, med finansiering af uforbrugte midler fra landsbypuljen, til 1,5 mio. kr. (anlæg) i 2024 og 2025 under Teknisk Udvalg.

Kulturkasernen

Kulturkasernen skal være et nyt, levende og attraktivt kulturelt mødested i Fredericia. Et af tiltagene er et strategisk samarbejde mellem Fredericia Kommune og kunstakademierne i Aarhus, Odense og København. Formålet med samarbejdet er at skabe rammer og rum for kulturelle iværksættere og at etablere nye kunstværksteder for studerende fra de tre kunstakademier i Kulturkasernen.

Kulturkasernen er allerede i gang med at udvikle stedet til et kunst- og kulturmiljø, der skal være Fredericias nye kreative mødested og et epicenter for kunst og kultur.

For at optimere den kommunale bygningsmasse og samle en række af byens kreative og kulturelle miljøer og skabe gode rammer for de frivillige lægger forligspartierne op til en afdækning af, om aktiviteter kan flyttes fra andre matrikler til Kulturkasernen. Et hovedfokus bliver også at sætte retning på at samle byens kreative kulturelle aktiviteter i regi af Kulturkasernen.

Under forudsætning af ekstern finansiering afsættes 2,5 mio. kr. i 2024 og 2025 (anlæg) under Kultur- og Idrætsudvalget til kommunal medfinansiering af etablering af kunstværksteder jf. visionen for Kulturkasernen, samtidig med at mulighederne for bidrag fra fonde m.v. undersøges.

Børnefamiliernes førstevalg

I Fredericia Kommune vil vi skabe gode rammer og et stabilt fundament for et familieliv i trivsel. Vi vil være børnefamiliernes førstevalg.

Vi vil sikre, at alle børn og unge får lige chancer i livet. Derfor er forligspartierne også glade for, at der kan prioriteres 50 mio. kr. til det specialiserede børneområde.

At ville være børnefamiliernes førstevalg stiller store krav til kvaliteten i daginstitutionerne og til attraktive og inspirerende læringsmiljøer i folkeskolerne.

Derfor er forligspartierne enige om at afdække mulighederne for at bygge en ny skole i stedet for at renovere to skoler i Kirstinebjergdistriktet. En ny skole kan tilføje andre og bedre muligheder for et sammenhængende læringsmiljø og forbereder eleverne til fremtiden.

På baggrund af visionen har vi valgt ikke at gennemføre følgende besparelser:

- Tandplejen: Forligspartierne er enige om, at længere intervaller mellem tandundersøgelser vil være bekymrende, da det kan nedsætte mulighederne for at handle forebyggende på problemer med tandsundheden.
- Fælles ledelse i dagtilbud: Nærværende ledelse er vigtig, både for fagligheden og for medarbejdernes trivsel. Derfor fravælges spareforslag om fælles ledelse i dagtilbud.
- SFO – tilpasning af serviceniveau: Som børnefamiliernes førstevalg skal et højt serviceniveau på SFO fortsat være et særligt kendetegn for Fredericia. Der skal være tid til det enkelte barn og mulighed for at lave meningsfulde pædagogiske aktiviteter med børnene. Samtidigt fastholdes det ikke-lovpligtige klub-tilbud for 4.-6. klasse.
- Frederiksodde Skole – ændret serviceniveau: Forligspartierne er enige om, at børn med specielle behov skal have gode, pædagogiske tilbud, og at en besparelse på Frederiksodde vil forringe børnenes muligheder for at udvikle og udnytte deres fulde potentiale.
- SFO – Takststigning på 100 kr. pr. modul og generel stigning, fordi vi ønsker, at flere børn og unge bruger vores fritidstilbud.
- Lukning af Herslev Børnehave: Forligspartierne ønsker at give Herslev Børnehave de kommende tre år til at tiltrække nye børn og styrke sit fundament og den pædagogiske kvalitet jf. kravene i dagtilbudsloven, så den fortsat kan være en vigtig del af lokalsamfundet.
- Tilskuddet til pasning af egne børn (0-2-årige) ændres til 6000 kr. pr. måned. Herved reduceres besparelsen med 0,500 mio. kr. årligt.

Som del af finansieringen til ovenstående er forligspartierne enige om, at *udgiften til ledelse på skoleområdet reduceres med 1,0 mio. kr. årligt (service) fra 2024 og frem under Børne- og Skoleudvalget*, og der gennemføres en analyse af ledelse og struktur på skole- og dagtilbudsområdet (se nedenfor).

Børne- og skoleområdet reguleres med netto -0,5 mio. kr. i 2024-2027 som følge af den demografiske udvikling på området i 2024.

For at imødegå usikkerheder under indfasningen af besparelsesforslagene er det besluttet, at der afsættes en et-årig pulje på Børne- og Skoleudvalget på 4,878 mio. kr. (service) i 2024. Puljen kan anvendes i tilfælde af, at nogle af de besluttede spareforslag kræver en længere indkøring, f.eks. glidende overgang, eller at eksempelvis klasseskiftet på skoleområdet udvikler sig anderledes end forudsat i befolkningsprognosen.

Derudover afsætter forligskredsen årligt 3 mio. kr. til arbejdet med at gøre Fredericia til børnefamiliernes førstevalg. Midlerne udmøntes af forligspartierne på baggrund af oplæg fra forvaltningen gennem de relevante fagudvalg. Midlerne afsættes i en pulje under Økonomi- og Erhvervsudvalget i perioden 2024 til 2027.

Specifikt er følgende også prioriteret:

Nedsættelse af § 17, stk. 4-udvalg til fremtidens folkeskole

Der nedsættes et hurtigarbejdende §17, stk. 4-udvalg, som skal se på mulighederne for at udvikle bygningsmassen. I særdeleshed skal der ses på muligheden for en ny skole kontra en renovering af hhv. Kirstinebjergskolen, afd. Indre Ringvej og Kirstinebjergskolen, afd. Havepladsvej. Udvalget skal også se på mulighederne for en fremtidig, permanent løsning for Frederiksodde-skolen. Derudover skal udvalget se på mulighederne for at samtænke daginstitutioner og skole i fremtidige børneuniverser. Hvis det viser sig, at der skal etableres en ny skole, har udvalget tillige til opgave at undersøge mulighederne for at etablere et plejehjem eller finde andre anvendelsesmuligheder på afd. Havepladsvej. Udvalget skal afdække mulige finansierings- og driftsformer.

Udvalget skal fremlægge sine anbefalinger senest i slutningen af 2. kvartal 2024 med henblik på udarbejdelse af budget 2025.

De afsatte 41,809 mio. kr. til skolerenovering i 2024 udmøntes administrativt, hvor der opnås mest effekt.

Styrkelse af indsatser målrettet børn og unges trivsel

Når den nye streetsport-facilitet åbner, skal der sikres tilstedeværende pædagogisk personale for at skabe gode rammer for brugerne.

Der afsættes hertil 0,5 mio. kr. (service) fra 2024 på Unge- og Uddannelsesudvalget.

Samtidig styrkes Ungeenheden med et team af udgående pædagogiske medarbejdere, der bl.a. kan rykke ud med meget kort varsel og får til opgave at understøtte trivsel for unge, når og hvor der er behov for det. Medarbejderne skal samtidig være indgangen til Ungeenheden for de unge, der ikke i dag bruger andre indgange.

Der afsættes hertil 1,0 mio. kr. (service) fra 2024 på Unge- og Uddannelsesudvalget.

Der etableres inden for voldene et fysisk klubtilbud i Kraches Gaard efter dagtilbudsloven til børn og unge i alderen 10-14 år med pædagogisk personale og åbningstid nogle gange

ugentligt. Forvaltningen fremlægger forskellige modeller for tilrettelæggelse heraf for Børne- og Skoleudvalget. Der vurderes efter et år på efterspørgslen efter sådan et tilbud.

Der afsættes hertil 0,5 mio. kr. (service) fra 2024 på Børne- og Skoleudvalget.

Som led i den nationale 10-årsplan for psykiatrien skal alle kommuner etablere et åbent, anonymt rådgivningstilbud til børn, unge og familier, bl.a. for at aflaste behandlingspsykiatrien og PPR. Da der er tale om et nationalt dækkende tilbud, følges det af ca. 2 mio. kr. i form af statslige midler til finansiering.

Til formålet udmøntes 2 mio. kr. i statslige midler.

Med henblik på at nedbringe ventetid i PPR, tilføres der 1,2 mio. kr. til området.

Der afsættes 1,2 mio. kr. årligt (service) fra 2024 til opnormering på PPR-område under Børne- og Skoleudvalget.

Stendalen – ledelse og rammer

Forligspartierne er enige om, at fælles ledelse er en god løsning og er dermed enige i besparelsen. Dog ønsker forligspartierne at understrege, at økonomien på Stendalen og resten af Ullerupbæk-distriktet skal være adskilt, så det besluttede serviceniveau på Stendalen opretholdes.

Ændring i uddannelsesgrad fra 70/30 til 60/40

Forligspartierne finder det oplagt, om end ærgerligt, at skulle gennemføre denne besparelse, da budgettet dermed tilpasses til den aktuelle virkelighed. Vi ønsker generelt at tilstræbe høj faglig kvalitet i vores dagtilbud, og derfor vil vi årligt vurdere fordelingen mellem uddannede og ikke-uddannede medarbejdere i daginstitutionerne. Det tilstræbes i denne forbindelse også, at andelen af pædagogiske assistenter i pædagogmedhjælperstillinger øges over de kommende år.

Renovering af daginstitutioner

Det vil koste 24,4 mio. kr. at opgradere de daginstitutioner, der er i dårligst stand, til god stand. *Der afsættes en permanent anlægspulje på 6 mio. kr. om året under Børne- og Skoleudvalget til renovering af dagtilbud.*

Puljen fastholdes i hele perioden for at sikre, at der er prioriteret midler til, at vedligeholdelsesniveauet i øvrige institutioner gradvist kan øges. De første tre år sker det primært ved en omprioritering af de afsatte midler til bygningsvedligehold, men herefter som nye midler til at løfte standarden på dagtilbuddene.

Fra anlægspuljen til bygningsvedligehold omprioriteres der i alt 12,739 mio. kr. i perioden 2024 til 2026 til renovering af daginstitutioner. Fra 2027 er bygningsvedligeholdspuljen fastholdt på niveauet, som fremgår af det tekniske budgetforslag.

Fredericia er mere end visionen

Fredericia Kommunes Byråd har valgt at fokusere på tre områder i Vision 2033. Samtidig skal der udvikles og være fokus på kommunens andre kerneopgaver. Derfor har forligspartierne valgt at fokusere på følgende:

Senior, social og sundhed

Besparelser kan ikke undgå at kunne mærkes! For at imødegå usikkerheder under indfasningen af besparelsesforslagene er det besluttet, at der afsættes en et-årig pulje på Senior- og Socialudvalget på 4,878 mio. kr. (service) i 2024. Puljen kan anvendes i tilfælde af, at nogle af de besluttede spareforslag kræver en længere indkøring eksempelvis i forhold til justering af tilbud eller omstilling af vikarforbrug.

Fra den afsatte demografipulje overføres 8,5 mio. kr. til seniorområdet til at imødekomme et øget antal ældre borgere.

Der afsættes 4,878 mio. kr. i 2024 (service) under Senior- og Socialudvalget til at imødekomme usikkerheder og understøtte de nødvendige omstillinger på seniorområdet.

Der afsættes 8,5 mio. kr. i 2024 og frem (service) under Senior- og Socialudvalget til at imødekomme demografjudviklingen på seniorområdet.

I en række høringssvar gives der udtryk for, at man er indforstået med at gå på kompromis med støtte i hjemmet, så længe de aktiviteter, der sikrer fællesskaber og menneskelig kontakt bibeholdes. Dette har gjort et stort indtryk på forligspartierne, som dermed er enige om, at følgende forslag i besparelseskataloget på den baggrund friholdes:

- Nedlæggelse af brobygning til fællesskaber
- Reduktion i antallet af konsulenter m.v.
- Lukning af Seniorhusets produktionskøkken (se tekst nedenfor om analyse)
- Nedlæggelse af projekt Bevæg dig glad
- Lukning af Café 29
- Lukkedage og reduktion i åbningstider - Din Indgang og Stoppestedet
- Omlægning: Bostøtte med fremmøde
- Forligspartierne er enige om, at Veteranhjemmet fortsat skal have mulighed for at afholde en kulturel dag for veteraner og pårørende. Derfor halveres den foreslåede besparelse. *Spareforslaget reduceres dermed til 0,109 mio. kr. årligt fra 2024 (service).*

Praktisk hjælp - nedjustering af rengøring til 20 gange årligt

Det er essentielt for forligspartierne at fastholde et højt niveau for regelmæssig praktisk hjælp og rengøring for borgerne. Derfor tages spareforslaget om nedjustering af rengøring ud af besparelseskataloget, og rengøring hver 14. dag bibeholdes.

Besparelse på rusmiddelområdet

Forligspartierne er enige om kun at udmønte en del af spareforslaget på rusmiddelområdet. Parterne ønsker at bevare behandlerstillinger, men prioriterer at gennemføre en besparelse på boenheden.

I stedet for Boenheden vil borgere, som efter afrusning/behandlingstilbud har behov for det, blive tilbudt bistand til at finde og fastholde en bolig efter Housing First-principperne. I den forbindelse sikres det, at den nødvendige støtte ydes af medarbejdere, som har erfaring med rusmiddelbehandling.

Forvaltningen fortsætter jf. beslutning i Senior- og Socialudvalget arbejdet med at sikre lokale data som grundlag for en fremtidig beslutning om eventuel justering af tilbudsviften i rusmiddelindsatserne.

Spareforslaget reduceres derved til 0,550 mio. kr. fra 2024 og frem (service).

Forpligtende arbejdsfællesskaber

Forligspartierne er enige om, at der kan spares 10,000 mio. kr. i serviceudgifter i 2024 på en omlægning i den eksisterende praksis for anvendelse af vikarer på ældreområdet. Fokus er, at borgerne som udgangspunkt får hjælp af kendte medarbejdere. Vi forventer i den forbindelse, at man lokalt ud fra et driftsøkonomisk perspektiv øger antallet af fastansættelser, samtidig med at man nedbringer brugen af eksterne vikarer

En sund økonomi er en vigtig forudsætning for at sikre, at ældreområdet også fremover er en god arbejdsplads. Derfor igangsættes i efteråret 2023 en analyse, der skal øge gennemsigtighed og styrbarhed samtidig med, at sygefraværet nedbringes.

Arbejds miljøpuljen

Forligspartierne er enige om, at arbejdsmiljøpuljen fastholdes i 2024, så der fortsat er en buffer til forskellige arbejdsmiljømæssige sammenhænge.

Velfærdsteknologi og automatisering

Med en fremtid i sigte, hvor vi som samfund kommer til at mangle medarbejdere, og der bliver flere ældre, er innovation og ressourceoptimering nøglebegreber, hvis vi vil opretholde den nuværende velfærd. Vi ønsker at afsætte ressourcer til at arbejde strategisk med anvendelse af ny teknologi og automatisering i de kommende år.

Ibrugtagning af velfærdsteknologi er fundamentet for at løse fremtidens personalemangel. I takt med at nye teknologier bliver tilgængelige og borgere og ansatte bliver fortrolige med de nye hjælpemidler, imødegås manglen på kvalificeret personale. Fredericia Kommune skal derfor endnu mere proaktivt søge inspiration og erfaringer fra andre kommuner og aktører og tage de mest modne teknologier i brug først.

Brugen af velfærdsteknologier går hånd i hånd med udviklingen og brugen af automatiserede løsninger, der bistår borgere og personale i hverdagen. Det være sig ansøgninger,

registreringer, dokumentation og kontroller, hvor automatisering og kunstig intelligens kan hjælpe den enkelte borger, virksomhed eller medarbejder i dialogen med kommunen.

Der afsættes 1,0 mio. kr. i 2024 og 2,0 mio. kr. varigt fra 2025 (service) under Økonomi- og Erhvervsudvalget til indfasning af velfærdsteknologi og datadreven styring.

Det er desuden forligspartiernes ønske, at flere borgere benytter de tilgængelige velfærdsteknologiske løsninger. Derfor ønsker forligspartierne at udbrede succesen med kommunale spirejobs til flere unge mennesker, der kan hjælpe de ældre med at få gavn af det teknologiske muligheder.

Der afsættes 0,5 mio. kr. i 2024 og frem (service) til ansættelse af minimum 20 fritidsjobs (spirer) under Senior- og Socialudvalget.

Tilgængelighedspuljen

Forligspartierne er enige om at *genetablere en årlig tilgængelighedspulje på 0,100 mio. kr. Fra 2024 og frem (anlæg) under Senior- og Socialudvalget.*

Nedbringelse af sagsbehandlingstider på byggesager

Forligspartierne er derfor enige om at prioritere en markant nedbringelse af sagsbehandlingstiden for byggesager i vores kommune. Vi forpligter os til, via en opnormering på byggesagsbehandling, at arbejde for at overholde de vedtagne servicemål inden for de næste 2 år. Teknisk Udvalg holdes løbende orienteret om status på servicemålenes overholdelse. Forvaltningen får til opgave at beslutte og implementere nødvendige tiltag for at opnå dette mål, og dermed skabe en mere effektiv og smidig service for vores borgere og erhvervsliv, bl.a. gennem øget digitalisering og anvendelse af de nyeste teknologiske muligheder for at imødegå forventet fremtidig mangel på arbejdskraft.

Der afsættes 1,0 mio. kr. årligt i 2024 og 2025 (service) til nedbringelse af sagsbehandlingstider under Teknisk Udvalg.

Fredericia Kommune har store ambitioner for den grønne omstilling, og vi ved, der ligger en stor myndighedsopgave foran os. Forligspartierne er opmærksomme på, at løsninger skal findes i et tværfagligt samarbejde. Derfor ønsker forligspartierne at inddrage erhvervslivet mere i det forberedende arbejde til f.eks. lokalplaner. Derfor skal der etableres mulighed for arbejdsfællesskaber, så arbejdet kan koordineres og optimeres så tidligt som muligt.

Fælles retningslinjer for byrådets seminarer, møder m.v.

Forligspartierne finder det naturligt, at byrådet går foran med et godt eksempel og ønsker, at den foreslåede besparelse lægges ud som en rammebesparelse på byrådets konti. Der vil ved årets begyndelse blive afsat et budget til hvert udvalg, som de respektive udvalg får til ansvar at overholde. Desuden skal der findes en besparelse på abonnementer på trykte medier.

Fejring af julen

Forligspartierne er enige om at give vores ledere mulighed for at skabe en mere personlig fejring af julen på de kommunale arbejdspladser. I stedet for at fjerne den centralt finansierede julegave, lægger vi budgettet hertil ud i hænderne på lederne. Det giver medarbejdere og ledere mulighed for at fejre julen på deres respektive arbejdssteder, i overensstemmelse med lokale ønsker og traditioner.

Håndbold

Forligspartierne er enige om at afsætte midler til et projekt for at udvikle pige- og drengetalenterne samt bredden i håndbold over de kommende fire år.

Der afsættes 0,5 mio. kr. årligt fra 2024 og frem (service) til udvikling af ungdomshåndbold i Fredericia Kommune under Kultur- og Idrætsudvalget i samarbejde med håndbolden i Fredericia.

Investeringer som forberedelse til fremtidens velfærd

Vi står i en række strukturelle udfordringer, og vi har brug for, at beslutninger om fremtiden træffes ud fra valide og opdaterede data.

Forligspartierne er enige om, at følgende analyser skal danne udgangspunkt for udviklingen af en række områder, og at analyserne udarbejdes frem mod budgetlægningen til 2025.

Der afsættes i alt 1,000 mio. kr. i 2024 (service) under Økonomi- og Erhvervsudvalget til udførelse af nedenstående analyser.

Beskæftigelsesområdet

Forligspartierne er enige om, at der skal gennemføres en analyse af beskæftigelsesområdet. Færre langtidsledige og flere unge i arbejde og uddannelse giver både mening for den enkelte og for kommunens økonomi, ligesom det kan være med til at afhjælpe virksomhedernes behov for arbejdskraft. Analysen skal give konkrete handleplaner til, hvordan antallet af borgere, der står uden for arbejdsfællesskabet, over tid kommer tættere på landsgennemsnittet. Analysen skal gå tæt på jobcentrets tilgang til og møde med borgerne og munde ud i konkrete forbedringsmål for udvalgte målgrupper, så Beskæftigelses- og Sundhedsudvalget løbende kan følge udviklingen. Analysen forelægges udvalget i 1. kvartal i 2024.

I tillæg hertil *afsættes et budgetværn mod stigende overførselsudgifter i kommende år på 41,200 mio. kr. fra 2025 og frem.* Da der er tale om overførselsudgifter, påvirker det ikke servicerammen. Forligspartierne er enige om, at området skal følges tæt i forhold til den videre udvikling samt effekter af indsatser på baggrund af ovenstående analyse.

Analyse af kommunale produktionskøkkener

Forligspartierne er enige om, at der skal foretages en analyse af den kommunale produktionskøkkenkapacitet med det formål at opnå en større grad af omkostningseffektivitet uden at gå på kompromis med måltidernes kvalitet. Kommunen råder

i dag over mange produktionskøkkener og er desuden forpligtet til at indkøbe en del af maden fra det fælleskommunale ELBO-køkken. Analysen skal lede frem til optimeret brug og drift af de kommunale produktionskøkkener.

Udvikling af helhedsplan på det specialiserede voksenområde.

Forligspartierne har besluttet, at der skal gennemføres en analyse af det specialiserede voksenområde (handicap og psykiatri) med henblik på at sikre økonomisk effektivisering, en god arbejdskultur og et højt fagligt niveau for områdets medarbejdere. Analysen skal sikre, at indsatsen for områdets borgere er den, der virker, og at der er et højt velfærdsniveau for særligt udsatte borgere.

Analysen skal udmunde i en helhedsplan, der skal pege på mulige organisatoriske omlægninger, foreslå eventuel tilretning af indsatserne for at udvikle og styrke fagligheden hos områdets medarbejdere og samtidig foreslå indsatser, som kan forbedre arbejdsmiljøet for dermed at sikre lavere personaleomsætning og specialiseret viden.

Analysen skal koordineres med boliganalysen og være afsluttet i sommeren 2024 med henblik på, at udviklingsplanen indgår i arbejdet med budget 2025.

Til analysen afsættes 0,5 mio. kr. ud af den samlede sum til analyser i budget 2024. Heraf skal 0,25 mio. kr. findes inden for områdets egen ramme.

I analysearbejdet inddrages faglig viden og områdets brugere og interessenter (organisationer og pårørende). Der etableres en styregruppe med reference til direktøren.

Sideløbende hermed skal der være særlig opmærksomhed på styring af det samlede specialiserede myndighedsområde på tværs af børn og voksne.

Analyse af struktur og ledelse på dagtilbud og skoleområdet

Forligspartierne ønsker en analyse af mulighederne og konsekvenserne af at reducere ledelsesstrukturen på skole- og dagtilbudsområdet. Evt. provenu forbliver i områdets budget.

Finansiering

Som følge af en sag anlagt mod SKAT af et større selskab risikerer Fredericia Kommune et tab på op imod 350 mio. kr. på selskabsskatter i budgetperioden. Som følge heraf er forligspartierne enige om, at likviditeten i kommunen skal styrkes for at kunne modstå et eventuelt krav. Nedenstående tiltag indregnes derfor i budgettet.

Jordsalg til erhverv og boliger samt salg af ejendomme

Forligspartierne ønsker at sikre en fortsat udvikling af erhvervs- og boligområderne i kommunen. Der afsættes derfor 100 mio. kr. i 2023 til opkøb af jord med henblik på at styrke kommunens bosætning samt fremtidens erhvervsområder. Beløbet lånefinansieres i det omfang, det er muligt. Samtidig lægges forventede salgsindtægter på salg af ejendomme og erhvervs- og boligjord ind i budgetperioden med i alt 180 mio. kr.

Selskabsgørelse af affaldsområdet

Som følge af ændret lovgivning skal affaldsområdet selskabsgøres i 2025. Forligspartierne afsætter derfor 1,0 mio. kr. i 2025 (service) til følgeudgifter ved selskabsgørelsen og herefter 0,650 mio. kr. årligt fra 2026 og frem under Klima-, Energi- og Miljøudvalget. Derudover justeres mellemværendet med området, så gælden afdrages i forbindelse med selskabsgørelsen i 2025.

Selskabsskatter

Som følge af en atypisk situation ved et af de store selskaber i Fredericia i 2021 og 2022 ligger niveauet for selskabsskatter lavere end normalt i 2024 og 2025, hvor disse regnskabsår indgår. Forligspartierne er enige om at indregne en forventet normalisering fra 2026 og hæver det forventede indtægtsniveau fra 2026 og frem med 45,0 mio. kr.

Økonomistyring

Forligspartierne har en klar forventning til kommunens budgetansvarlige om, at rammerne i det vedtagne budget overholdes. Økonomistyringskompetencer, -kultur og -værktøjer skal styrkes, så det sikres, at alle budgetansvarlige har de nødvendige forudsætninger og overblik til at sikre budgetoverholdelse inden for egen ramme. Samtidig skal det sikre en gennemsigtighed i økonomien hele vejen igennem styringskæden.

I forlængelse af ovenstående ønsker forligspartierne, at forvaltningen udarbejder et forslag til en budgetstrategi, der kan erstatte den tidligere økonomiske politik. Formålet med budgetstrategien er at skabe:

- Klare mål og rammer for udvalgenes ansvar og rolle i budgetlægning og -opfølgning som næste skridt i forhold til den rammestyring, der blev præciseret med sidste budget
- Klare og forudsigelige rammer for de budgetansvarliges handlerum og ansvar – herunder en entydig rammestyring, hvor de budgetansvarlige har mulighed for at disponere med overførsler mellem år
- En robust og langsigtet budgetterings- og økonomistyringspraksis, hvor der skabes råderum på forhånd, så stop-and-go økonomi undgås, og justeringer kan forberedes i god tid
- Et opdateret mål for kommunens likviditet, så det afspejler den mere usikre situation kommunernes økonomi befinder sig i.

Budgetsikkerhed m.v.

I det tekniske budget indgår et velfærdsbidrag i 2024 og 2025. Bidraget er en mekanisme, der hvert år reducerer budgetterne på udvalgene med 0,5 %. Forligspartierne er enige om at udfase disse sparekrav som del af forliget. Finansieringen sker dels gennem det besluttede

besparelseskatalog og dels ved, at det oprindelige budget 2023 fremskrives med pris- og lønudviklingen for 2024 uden en midtvejsregulering af 2023.

For at sikre en overholdelse af servicerammen i 2024 og 2025 reduceres Økonomi- og Erhvervsudvalget investeringspulje med 0,500 mio. kr. i 2024 og 0,759 mio. kr. i 2025.

Princip for samarbejdsaftaler

Forligspartierne er enige om, at det fremover ved indgåelse af samarbejdsaftaler skal overvejes, om en aftale skal udfases over en periode, så flere projekter bliver selv bærende. Dette skal sikre, at der løbende kan igangsættes nye initiativer.